

bylo vysloveno, že se soukromý účastník Jindřich P. poukazuje podle Šu 366 tr. ř. se svými nároky na pořad práva soukromého, přes to, že se poškozený Jindřich P. — jak vychází ze spisů na jevo — k trestnímu řízení jako soukromý účastník nepřipojil. Ani při hlavním přelíčení se o soukromoprávních nárocích nevyjádřil a žádného návrhu neučinil. Tento výrok porušuje zákon v ustanovení Šu 366 tr. ř. Neboť podle tohoto zákonného ustanovení smí trestní soud rozhodnouti o nárocích soukromého účastníka na náhradu škody z trestného činu za předpokladů tam naznačených, po případě odkázati soukromého účastníka na pořad práva. Podle Šu 47 odstavec první tr. ř. (§ 449 tr. ř.) se stává ten, komu bylo trestným činem, jež stíhati jest z povinnosti úřední, ublíženo v jeho právech, soukromým účastníkem, připojí-li se k trestnímu řízení (byv o něm zpraven) za účelem provedení svých nároků soukromoprávních. Toto připojení může se státi podle Šu 47 odstavec první (mimo řízení přestupkové) jen do početí hlavního přelíčení. To se v tomto případě, jak uvedeno, nestalo. Nebyl proto nalézací soud oprávněn pojmuti do rozsudku rozhodnutí o soukromoprávních nárocích Jindřicha P-a, který se vůbec soukromým účastníkem nestal.

Čís. 2146.

Nebezpečí zvýšené příležitosti k svedení (§ 132 III. tr. zák.) a větší účinnosti svedení nesmí vyplývati výhradně z hospodářské, společenské nebo jinaké závislosti svedené osoby na svůdci, nýbrž musí býti dáno též tělesnou, nanejmeně pak duševní a mravní nedospělostí oné osoby, nedostatkem zkušeností na její straně a jejím neporozuměním aneb nedostatečným porozuměním dosahu smilných činů.

Fokud sem nespadá poměr továrníka k jeho pomocné dělnici.

(Rozh. ze dne 19. října 1925, Zm I 395/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Mostě ze dne 9. dubna 1925, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem svedení ke smilstvu podle Šu 132 III. tr. zák., zrušil napadený rozsudek a sprostil obžalovaného z obžaloby.

Důvody:

Zmateční stížnost obžalovaného uplatňuje s hlediska důvodu zmatečnosti čís. 9 a) Šu 281 tr. ř. právem, že pro odsouzení obžalovaného pro zločin podle Šu 132 III. tr. zák. schází zákonná náležitost »svěření k dohledu«. Zrušovací soud vyslovil již opětovně a zejména v rozhodnutí sb. n. s. č. 1623, že nebezpečí zvýšené příležitosti k případnému svedení a větší účinnosti svedení nesmí vyplývati výhradně z hospodářské, společenské nebo jinaké závislosti svedené osoby na svůdci, že musí býti dáno naopak též tělesnou, nanejmeně pak duševní a mravní nedospělostí oné osoby, nedostatkem zkušeností na její straně a jejím neporozuměním aneb nedostatečným porozuměním dosahu smilných činů.

Těchto předpokladů tu není. Je zjištěno, že Albína K-ová vstoupila sama do závodu obžalovaného jako pomocná dělnice, že jí v době, kdy prý ji obžalovaný ku spáchání a trpění smilných činů sváděl, bylo 19 roků, že je v tělesném ohledu plně vyvinutá a vábného zevnějšku. Uvedla sama, že již od svého 15. roku byla s přestávkami zaměstnána v továrnách a i v jinakých službách. Měla v době, o níž jde, milence, udala, že je velmi veselá a baví se ráda, a nalézací soud o ní praví, že je si svých vnad vědoma a nezdá se býti ani odvážným žertům se strany mužů nepřístupna, jak prý to dokazuje její nevalná pověst a její nápadné setrvání ve službě obžalovaného po několik dnů přes opětovné necudné útoky s jeho strany. Že by provozovala tajnou prostituci, z jaké je podle četnické zprávy ve své obci všeobecně podezřívána z té příčiny, že prý přichází téměř každého dne z rána z Ch. z nočních potulek domů, K-ová popřela a nevzal to soud za prokázáno. Z toho, co uvedeno, plyne, že K-ovu nelze přičítati k osobám duševně nevyspělým a v mravním ohledu nezralým, nezkušeným a zaostalým a že tudíž ani vzhledem k jejímu věku ani jejím duševním a mravním vlastnostem neměla zapotřebí oné zvláštní ochrany a vedení jak po stránce tělesné, tak i v ohledu mravním, jakých vyžadují osoby zákonem chráněné. Již s tohoto hlediska nelze ohledně ní mluvit o tom, že byla obžalovanému k dozoru svěřena, zvláště když do jeho služeb sama jako dělnice vstoupila, takže nebyla žádnou k tomu oprávněnou osobou obžalovanému ani výslovně ani mlčky pod dozor dána, a když pouhá podřízenost dělníka vůči zaměstnavateli nestačí ještě sama o sobě k založení poměru, k jakému poukazují slova »k dozoru« a jenž rovnati se má poměru, vyjádřenému dalšími slovy zákona »k výchově neb k vyučování«. Nalézací soud dovozuje předpoklad »svěření« K-ové k »dozoru« se strany obžalovaného z ustanovení Šu 74 živnostenského zák. ze dne 8. března 1885, čís. 22 ř. zák. Leč mylně. Tento paragraf ukládá v posledním svém odstavci majitelům živnosti povinnost, by při z a m ě s t n á n í pomocných dělníků do 18. roku a při osobách ženských vůbec brali pokud možno nejvíce zřetel na mravnost, jehož vyžaduje jejich věk a pohlaví. Již doslov Šu 74 nasvědčuje tomu, že předpis jeho má na zřeteli pouze taková opatření, která mají chrániti výpomocné dělníky před nebezpečími, která by je mohla stihnouti při jejich z a m ě s t n á n í, to jest při v ý k o n u p r á c e v závodě. Z toho nelze dovozovati, že by ženské osoby byly svěřeny osobnímu dozoru majitele živnosti ve smyslu Šu 132 III. tr. zák., to tím méně, když § 74 živn. ř. mluví o ženských osobách vůbec, bez ohledu na jejich stáří. Nalézací soud uznal proto obžalovaného neprávem vinným zločinem podle Šu 132 III. tr. zák., i bylo odůvodněné zmateční stížnosti vyhověti, rozsudek zrušiti a obžalovaného z obžaloby sprostiti.

Čís. 2147.

Lichva (cís. nař. ze dne 12. října 1914, čís. 275 ř. zák.).

Pojem »tísne« předpokládá takový stav jmění dlužníka, že dlužník cítí naléhavou potřebu, opatřiti sobě nedostávající se mu hotovost úvěrem a jest právě z důvodu této naléhavé potřeby nucen a povolný ku